

IZVJEŠĆE
Stručnog povjerenstva
u postupku
REAKREDITACIJA
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Datum posjeta visokom učilištu:
7.-9. travnja 2014.

Datum izrade izvješća:
9. travnja 2014.

SADRŽAJ

UVOD	3
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	6
ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA:.....	10
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA	10
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA	10
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	11
PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE	11
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU	13
Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	13
Studijski programi.....	15
Studenti	17
Nastavnici	18
Znanstvena i stručna djelatnost.....	19
Međunarodna suradnja i mobilnost	21
Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije.....	22

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje izradilo je ovo izvješće u postupku reakreditacije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu na temelju dokumenta samoanalize te posjeta Visokom učilištu.

Reakreditacija koju provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), tijelo javne uprave uvršteno u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (EQAR) te puni član Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA), postupak je kojem u petogodišnjim ciklusima podliježu sva javna i privatna visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

Akreditacijski savjet AZVO-a, kao neovisno stručno tijelo, imenovalo je ovo Stručno povjerenstvo u svrhu provođenja neovisnog vrednovanja ovog Visokog učilišta i studijskih programa koje provodi.

Ovo izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka Visokog učilišta,
- popis primjera dobre prakse,
- preporuke i mjere za poboljšanje kvalitete koje bi se trebale primijeniti u idućem razdoblju (te provjeriti kroz postupak naknadnog praćenja),
- detaljnu analizu na temelju standarda i kriterija za reakreditaciju.

Sastav Stručnog povjerenstva:

- Prof. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians Universität München, Njemačka
- Prof. Jan Fellerer, University of Oxford, Velika Britanija
- Prof. Francesco Capello, University of Kent, Velika Britanija
- Prof. Carlinda Leite, Faculty of Psychology and Sciences of Education University of Porto, Portugal
- Prof. Patrick Baert, Department of Sociology, University of Cambridge, Velika Britanija
- Petra Glavor Petrović, studentica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Iva Lulić, studentica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Podrška radu Stručnog povjerenstva:

- Vlatka Šušnjak Kuljiš, koordinatorica, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Frano Pavić, koordinator, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Goran Briški, prevoditelj, Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Tijekom posjeta, Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama dionika:

- Uprava;
- Predstavnici Odbora za unaprjeđivanje kvalitete;
- Prodekan za nastavu i studentska pitanja;
- Prodekan za znanost i međunarodnu suradnju;
- Voditelji znanstvenih projekata i doktorskih studija te voditelj centra Studia Mediterranea;
- Pročelnici odsjeka;
- Nastavnici;
- Studenti;
- Znanstveni novaci i asistenti

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, informatičke kabinete, studentsku referadu i učionice Visokog učilišta te prisustvovalo nastavi, tijekom koje je održalo kratak razgovor s prisutnim studentima.

Po završetku postupka reakreditacije, Akreditacijski savjet donosi mišljenje temeljem reakreditacijskog izvješća, ocjene kvalitete visokog učilišta te izvješća o ispunjavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informatičkog sustava koje podnosi koordinator Agencije.

Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom ministru nadležnom za područje visokog obrazovanja i znanosti preporučuje:

1. izdavanje potvrde visokom učilištu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti, u slučaju da je akreditacijska preporuka pozitivna,

2. **uskrtu dopusnice** visokom učilištu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti, u slučaju da je akreditacijska preporuka negativna

3. **izdavanje pisma očekivanja** visokom učilištu, s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine. Pismo očekivanja može uključivati i zabranu upisa novih studenata na određeni period.

Akreditacijska preporuka uključuje i ocjenu kvalitete visokog učilišta te preporuke za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

Kratki opis vrednovanog visokog učilišta

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

ADRESA: Sinjska 2, Split

ČELNIK/DEKAN: Prof. dr. sc. Aleksandar Jakir

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA: Dekan, prodekani, pročelnici odsjeka, Fakultetsko vijeće, vijeća odsjeka, Etičko povjerenstvo, voditelji centara.

Fakultet trenutno ima 10 (deset) odsjeka te 1 (jednu) samostalnu katedru:

- Odsjek za povijest umjetnosti
- Odsjek za hrvatski jezik i književnost
- Odsjek za engleski jezik i književnost
- Odsjek za povijest
- Odsjek za talijanski jezik i književnost
- Odsjek za pedagogiju
- Odsjek za filozofiju
- Odsjek za predškolski odgoj
- Odsjek za sociologiju
- Odsjek za učiteljski studij
- Samostalna katedra za psihologiju

Fakultet ima sljedeće centre:

- Centar za istraživanje cjeloživotnog obrazovanja (CIRCO)
- Centar za interdisciplinarna istraživanja Studia Mediterranea

- Centar za hrvatske studije u svijetu
- Centar za savjetovanje studenata
- Centar za integrativnu bioetiku

POPIS STUDIJSKIH PROGRAMA:

Preddiplomski studiji:

- Hrvatski jezik i književnost (dvopredmetni studij)
- Engleski jezik i književnost (dvopredmetni studij)
- Talijanski jezik i književnost (dvopredmetni studij)
- Povijest (dvopredmetni studij)
- Sociologija (jednopedmetni studij)
- Filozofija (dvopredmetni studij)
- Povijest umjetnosti (dvopredmetni studij)
- Pedagogija (dvopredmetni studij)
- Rani i predškolski odgoj i obrazovanje (jednopedmetni studij)

Integrirani preddiplomski i diplomski studij

- Učiteljski studij (jednopedmetni studij)

Diplomski studiji:

- Hrvatski jezik i književnost (dvopredmetni studij)
- Anglistika (jednopedmetni i dvopredmetni studij)

- Talijanistika (dvopredmetni studij)
- Povijest (dvopredmetni studij)
- Sociologija (jednopredmetni studij)
- Filozofija (dvopredmetni studij)
- Povijest umjetnosti (dvopredmetni studij)
- Pedagogija (dvopredmetni studij)

Poslijediplomski studiji:

- Poslijediplomski doktorski studij humanističkih znanosti
- Interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij „Probacijski tretman”

BROJ STUDENATA: Prema podacima iz Samoanalize, Visoko učilište ima 1876 redovnih studenata.

BROJ NASTAVNIKA: Prema podacima iz Samoanalize, Visoko učilište ima 83 redovna nastavnika (60 izabranih u znanstveno-nastavno zvanje te 23 izabrana u nastavno zvanje) i 16 asistenata.

BROJ ZNANSTVENIKA: 60 znanstvenika izabranih u zvanje

UKUPAN PRORAČUN (u kunama): 31.360.496,00 kn (4.181.399,00 EUR)

OD MZOS-a (postotak): 28.647.102,66 (3.819.613,00 EUR), 91% iz državnog proračuna

VLASTITI PRIHODI (postotak): 9%

KRATKI OPIS VISOKOG UČILIŠTA:

Viša pedagoška škola u Splitu osnovana je 24. ožujka 1945. i u svojoj je povijesti doživjela nekoliko programskih, ustrojbenih i statusnih promjena. Kao samostalna je institucija s pravnom osobnošću djelovala od osnutka do 1974. godine (pod nazivom Viša pedagoška škola i Pedagoška akademija), kada je udruživanjem nekoliko visokih učilišta osnovano Sveučilište u

Splitu. Od 1990. do 1998. godine, humanistički i društveni studiji izvode se na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih znanosti i interdisciplinarnih područja Sveučilišta u Splitu. Krajem 1998. godine, Uredbom Vlade Republike Hrvatske, Učiteljski studij i Studij predškolskog odgoja izdvajaju se iz sastava Fakulteta prirodoslovno-matematičkih znanosti i interdisciplinarnih područja Sveučilišta u Splitu. Tom Uredbom osnovana je Visoka učiteljska škola Sveučilišta u Splitu kao samostalna ustrojbeno sastavnica Sveučilišta u Splitu. Odjel za humanističke znanosti osnovan je 2001. godine kao podružnica Sveučilišta u Splitu s tri matična studija (dvopredmetni studiji): Hrvatski jezik i književnost, Engleski jezik i književnost, Talijanski jezik i književnost. Od akademske godine 2003./2004., na temelju ugovora Sveučilišta u Splitu i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovan je i dislocirani studij Povijesti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dopusnica za ustrojstvo i izvedbu sveučilišnog studija Sociologije na Sveučilištu u Splitu dobivena je 30. kolovoza 2004. Senat Sveučilišta u Splitu donio je 30. rujna 2004. „konačni program sveučilišnog dodiplomskog studija Sociologije na Odjelu za sociologiju u osnivanju“. Studijski se program naknadno priključio drugim odjelima, iz čega će vremenom nastati Filozofski fakultet.

Od 6. listopada 2005., Visoka učiteljska škola i Odjel za humanističke znanosti Sveučilišta u Splitu čine novu instituciju – Filozofski fakultet u Splitu, na kojem se tada osnivaju i novi studiji: Sociologija, Filozofija i Povijest umjetnosti. U akademskoj godini 2007./2008. upisana je i prva generacija studenata sveučilišnog preddiplomskog studija Pedagogije, a od akademske godine 2008./2009. na Fakultetu je ustrojen samostalni sveučilišni preddiplomski i diplomski studij Povijesti Filozofskog fakulteta u Splitu. Za sveučilišni diplomski studijski program Psihologije postupak dobivanja dopusnice je u tijeku. U nazočnosti predsjednika Republike Hrvatske, 16. ožujka 2012. otvoren je sveučilišni poslijediplomski doktorski studij humanističkih znanosti s upisanih 23 polaznika, na kojemu je do sada već doktorirao jedan. Dana 6. ožujka 2013. također je u nazočnosti predsjednika RH - koji je tom prigodom održao i inauguralno predavanje - otvoren interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij „Probacijski tretman“.

ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA:

PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA

1. Dijelom zbog malog broja studenata, postoji snažna neformalna komunikacija između nastavnog osoblja i studenata. Studenti mogu kontaktirati nastavnike u bilo koje vrijeme, i oni su im često od velike pomoći. Ova je neformalna mreža vrlo učinkovita.
2. Kvaliteta nastave je odgovarajuća.
3. Visoko učilište ima jasno definiran profil. Postoji, primjerice, izražena usmjerenost na područje Mediterana, i različiti su odsjeci oko toga razvili svoje kurikulume i na preddiplomskoj i diplomskoj razini.
4. Studenti su vrlo zadovoljni svojim iskustvom studiranja na Visokom učilištu.
5. Visoko učilište surađuje s gradom i regijom, i ispunjava svoju misiju glavnog intelektualnog centra u regiji koji promiče lokalnu kulturu i baštinu u mediteranskom kontekstu.

NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA

1. Vrlo visoko nastavno opterećenje znanstveno-nastavnog osoblja, što otežava međunarodno relevantan znanstveno-istraživački rad.
2. Iako postoje neka istraživanja koja zadovoljavaju i međunarodne standarde, njihov je broj ograničen. Procedure praćenja i stimuliranja znanstveno-istraživačkog rada su ograničene.
3. Na Sveučilištu u Splitu postoje neke poteškoće s priznavanjem ECTS bodova stečenih u inozemstvu putem programa Erasmus. Studenti ne dobivaju uvijek informacije o tome koji im se ECTS bodovi neće priznati.
4. Resursi za znanstveno-istraživački rad su ograničeni. Fakultetska knjižnica ima mali fond knjiga, a ograničena je i baza časopisa.
5. Nisu odgovarajuće riješena pitanja nastavka karijere doktoranada i postdoktoranada, čak ni s obzirom na trenutna financijska ograničenja.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Intenzivna, redovna komunikacija između nastavnika i studenata. Sva pitanja oko kojih studenti trebaju pomoć rješavaju se u roku.
2. Postoji snažna potpora izvannastavnim aktivnostima studenata.
3. Naročita se pozornost pridaje studentima s posebnim potrebama. Mnogo je toga ostvareno unatoč trenutnim ograničenjima vezanima uz prostor i financije.

PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- Visoko učilište trebalo bi implementirati strože procedure praćenja i unapređivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada.

2. Studijski programi

- Potrebno je unaprijediti informatičke i knjižnične resurse.

3. Studenti

- Preporučuje se uspostavljanje službe za razvoj karijera.
- Preporučuje se uspostavljanje kluba alumnijskih i baze podataka o alumnijima.

4. Nastavnici

- Nastavno bi opterećenje, ako je moguće, trebalo smanjiti.
- Potrebna je dosljedna politika na razini cijelog Fakulteta kojom bi se osiguralo da većinu nastave izvode stalno zaposleni nastavnici. Znanstveni novaci, asistenti i vanjski suradnici ne bi se trebali koristiti za popunjavanje nastavne satnice.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- Visoko bi učilište trebalo osigurati intenzivnije objavljivanje radova koji zadovoljavaju međunarodne standarde.
- Potrebno je uspostaviti procedure nagrađivanja znanstvenika s međunarodnim znanstvenim ugledom.

- Potreban je dodatan razvoj opće znanstvene strategije. Ovo bi koristilo kako istraživačkom profilu institucije, tako i pri prijavljivanju na europske i međunarodne natječaje.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- Visoko bi učilište trebalo informirati studente koji odlaze na studentsku razmjenu putem programa Erasmus koje će im kolegije i koliko ECTS bodova Sveučilište u Splitu priznati. Visoko bi učilište trebalo poduzeti napore da se - koliko god je moguće - priznaju ECTS bodovi stečeni u inozemstvu.
- Institucija bi trebala osigurati dodatnu podršku znanstveno-nastavnom osoblju za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama.

7. Resursi, stručne službe, prostor, oprema i financije

- Potrebno bi bilo osigurati odgovarajuće predavaonice i kabinete za nastavno osoblje. Jedinstvena središnja lokacija od velike je važnosti. Povjerenstvo podržava planove za novu zgradu Fakulteta. U novoj bi zgradi u obzir trebalo uzeti i potrebe studenata s posebnim potrebama.
- Povjerenstvo preporuča uspostavu multimedijskog laboratorija za jezike.
- Povjerenstvo preporučuje da, ako to postojeća regulativa omogućuje, institucija upravlja vlastitim proračunom.
- Ozbiljno bi trebalo razmisliti o centraliziranju knjižničnog kataloga i razvoju zbirke. Potrebno bi bilo znatno unaprijediti knjižnične resurse.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU

Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

1.1. U Samoanalizi se ukratko navode dugoročna misija i strategija Fakulteta (str. 36-37). Postoje elementi konkretnog dugoročnog strateškog planiranja, kao što je fokus na mediteranski habitus te suradnja s drugim institucijama u okviru programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020, vezano uz temu povijesnog i kulturnog nasljeđa. Dugoročna su misija i strategija u ostalim dijelovima uglavnom generičke, odnosno nedovoljno konkretno definirane. Povjerenstvu je jasno da je jednoj mladoj instituciji teško definirati dugoročne ciljeve. Kao daljnja je poteškoća navedena i trenutna financijska situacija. Mišljenje je Stručnog povjerenstva međutim da formuliranje dugoročnog strateškog plana ne mora nužno biti uvjetovano financijama. Visoko učilište definiralo je određene kratkoročne godišnje operativne ciljeve, kao što je redovito provjeravanje financiranih istraživačkih projekata. Potrebno je istaknuti i dobru suradnju između dekana i pojedinih odjela u definiranju strateških ciljeva visokog učilišta.

1.2. Sva je relevantna dokumentacija izrađena. Temeljna organizacijska struktura i procesi dobro su uspostavljeni, s Fakultetskim vijećem kao glavnim tijelom (str. 19 i 30 u Samoanalizi). Povjerenstvo je imalo poteškoće u identificiranju razlika između odsjeka pedagogije, učiteljskog studija i predškolskog odgoja. Uz odsjeke, na Visokom su učilištu uspostavljeni i centri, od kojih su neki znanstveno-nastavni a neki administrativni. Postoji jasna struktura odlučivanja. Zajedničko donošenje odluka dekana i njegovih prodekana kvalitetan je pristup upravljanju visokim učilištem.

1.3. Povjerenstvo je samo kratko imalo prilike vidjeti strateški dokument Sveučilišta. Povjerenstvo je dobilo informacije o tome koliko je fakultetska strategija usklađena sa sveučilišnom po pitanjima akademske razmjene i mobilnosti, etičnosti, politike unutarnjeg osiguravanja kvalitete, politike znanstvene izvrsnosti te postupaka zapošljavanja i napredovanja. Pojašnjeno je i na koji su način fakultetska i sveučilišna strategija usklađene po pitanjima doktorskih programa i - koliko je to primjenjivo - raspodjele resursa.

1.4. Studijski programi koje Visoko učilište izvodi većinom su novi. Neki su programi već prošli određene izmjene i prilagodbe. Učiteljski je studij u skladu s međunarodnim standardima. Doktorski program je općeg karaktera umjesto usko usmjeren na specifičnu disciplinu, što donosi neke prednosti - primjerice, interdisciplinarnost - ali i potencijalne opasnosti, kao što je nedostatak metodološkog treninga unutar određene discipline.

1.5. Postoji institucionalna politika kvalitete, a uspostavljene su i procedure unutarnjeg osiguravanja kvalitete. Uzevši u obzir da je Fakultet mlada institucija, ne postoji duga tradicija osiguravanja kvalitete. Postojeći je sustav osiguravanja kvalitete interni, dok je vanjsko osiguravanje kvalitete uglavnom pokriveno reakreditacijskim postupkom. Predstavnici Odbora za unaprjeđivanje kvalitete istaknuli su planove za prikupljanje mišljenja vanjskih savjetnika o standardima nastave na Fakultetu. Studenti su odgovarajuće uključeni u postupke osiguravanja kvalitete. Postoje, međutim, određene nejasnoće oko postupanja s rezultatima studentskih anketa u dijelu u kojemu se odnose na ocjenu kvalitete nastave, ne računajući neformalne sastanke slabije ocijenjenih nastavnika s dekanom Fakulteta. Spomenuta je suradnja s vanjskim dionicima u osiguravanju kvalitete, primjerice budućim poslodavcima i institucijama u regiji. Povjerenstvo smatra da je ovo vrlo dobra ideja, no nije posve jasno jesu li poduzete ikakve aktivnosti da se ta suradnja i ostvari.

1.6. Povjerenstvu je skrenuta pozornost na činjenicu da se u hrvatskom visokom obrazovanju naglasak još uvijek stavlja na usvajanje i reproduciranje znanja. Želja je Fakulteta promijeniti ovu kulturu i staviti jači naglasak na kritičko učenje i raspravu. Visoko je učilište svjesno potrebe za daljnjim usavršavanjem nastavničkih kompetencija svog nastavnog osoblja. Povjerenstvo smatra pozitivnim što evaluacija nastave ne uključuje samo stalno zaposleno nastavno osoblje, već i vanjske suradnike. Ne postoji samoevaluacija nastavnika. Ne primjenjuje se *peer-review* metoda vrednovanja nastavnog rada, premda postoji svijest o potrebi za njom.

1.7. Informacije o mehanizmima praćenja i poboljšanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada su ograničene. Budući da je Fakultet relativno mlada institucija, postoji potreba za dodatnim razvijanjem takvih mehanizama. Nije jasno na koji se način prate indikatori znanstvene izvrsnosti, odnosno prate li se uopće. Znanstveno napredovanje ovisi o produktivnosti, no budući da su napredovanja trenutno zaustavljena, malo je poticaja za

znanstveni rad. Nastavno se osoblje snažno potiče na aktivni znanstveno-istraživački rad, no ne postoji godišnji plan sudjelovanja na konferencijama, radionicama i seminarima. Ne postoji godišnji plan objavljivanja. Uzevši u obzir trenutnu financijsku situaciju, čini se da ne postoji previše mogućnosti nagrađivanja znanstvene izvrsnosti (usp. str. 205).

1.8. Ustrojeno je Etičko povjerenstvo. Stručnom su povjerenstvu predstavljeni primjeri aktivnosti Etičkog povjerenstva, koji potvrđuju učinkovitost mehanizma. Izrađen je Etički kodeks (usp. str. 206 dokumenta samoanalize). Nejasno je, međutim, koliko su s njim upoznati svi dionici. Postoji studentski pravobranitelj.

Studijski programi

2.1. Neki od postojećih studijskih programa već su prošli određene izmjene. Nastavno osoblje ima mogućnost predlagati promjene programa. Prijedlozi moraju biti odobreni na razini odsjeka, a ako izmjene prelaze 20%, potrebno je odobrenje Fakultetskog vijeća i Sveučilišta. Studenti mogu izraziti svoje mišljenje o programima putem studentskih anketa. Ne čini se, međutim, da postoji mogućnost da i vanjski dionici izraze svoje mišljenje o studijskim programima koje Visoko učilište izvodi.

2.2. U dokumentu samoanalize detaljno su navedeni podaci o upisnim kvotama. Upisne su kvote na određeni način fleksibilne i mogu se mijenjati u dogovoru s MZOS-om. U ovome trenutku ne postoji praćenje završenih studenata koje bi predstavljalo temelj analize potreba društva za studijskim programima koji se nude. Svi su odsjeci Visokog učilišta snizili upisne kvote kao odgovor na trenutno stanje na tržištu rada, no ovo je učinjeno bez prikupljanja konkretnih podataka o mogućnostima zapošljavanja završenih studenata. Ministarstvo prati zapošljivost na razini struke, ali ne i po pojedinom visokom učilištu.

2.3. Prolaznost studenata je na zadovoljavajućoj razini. Omjer nastavnika i studenata razlikuje se od odsjeka do odsjeka. Povjerenstvu su dostavljeni svi relevantni podaci. I nastavnici i studenti zadovoljni su ovim omjerom; od 10-20 studenata na seminarima te od 25-30 na predavanjima.

2.4. Definirani su opći nastavni ciljevi i ishodi učenja na razini programa, premda možda previše općenito. S druge strane, opisi pojedinih kolegija iscrpni su i detaljni.

2.5. Načini ispitivanja razlikuju se od kolegija do kolegija; od usmenog ispitivanja, pismenog ispitivanja, rada tijekom godine i kontinuiranog ocjenjivanja, do kombinacije svih navedenih elemenata. Vrednovanje znanja provodi se na različite načine te uz same ocjene uključuje i iscrpno povratno informiranje. Međutim, čini se da ne postoji sustavno praćenje usklađenosti ishoda učenja s općim nastavnim ciljevima, kao što se navodi u opisu programa i kolegija.

2.6. Postoje jasna pravila za dodjeljivanje ECTS bodova koji odražavaju stvarno studentsko opterećenje. Navedeni su primjeri izmjena ECTS-a temeljem komentara i primjedbi studenata. Tijekom razgovora Povjerenstva sa studentima, nije bilo primjedbi na postojeće radno opterećenje.

2.7. Studijski se programi sastoje od obaveznih i izbornih kolegija. Programi su u skladu s europskim i nacionalnim okvirima. Studenti su zadovoljni sadržajem i kvalitetom studijskih programa. Nastavno osoblje nastoji uključiti najnovija znanstvena dostignuća iz svojih područja u nastavni rad.

2.8. U programima i kolegijima primjenjuju se različite metode učenja i poučavanja, od klasičnog predavanja do kritičke obrade sadržaja u seminarskim grupama. Potiču se raznolike metode usvajanja znanja te samostalno učenje studenata. Koristi se niz različitih nastavnih materijala.

2.9. Trenutno stanje nije zadovoljavajuće, po svoj prilici zbog financijskih ograničenja.

2.10. Studenti učiteljskog studija praktično se usavršavaju u školama, u kojima često nalaze i zaposlenje po završetku studija. Postoje mogućnosti studentske prakse u knjižnicama, arhivima i muzejima. Studenti imaju mogućnost sudjelovati u projektima prevođenja. Ne čini se, međutim, da postoji ikakva poslovna suradnja s privatnim sektorom.

Studenti

3.1. Najvažniji je kriterij kod upisa na Visoko učilište rezultat na državnoj maturi. Više ne postoje prijamni ispiti, zbog čega Visoko učilište nema preveliku autonomiju nad upisima. Iz ovog se razloga značajnije i ne provjerava jesu li kompetencije kandidata u skladu s kompetencijama koje su završenim studentima potrebne u budućoj karijeri. Visoko učilište bilježi nisku stopu odustajanja od studija.

3.2. Nastavnici osiguravaju veliku podršku studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima, što potvrđuju i sami studenti. Studenti se potiču na izdavanje studentskih časopisa, sudjelovanje na konferencijama, sudjelovanje u organizaciji umjetničkih i kulturnih događaja te individualni istraživački rad na temama koje ih zanimaju.

3.3. Nema formalno uspostavljene strukture potpore studentima kao što su savjetovanja, mentorstva i resursi za stručno usmjeravanje. Studenti međutim ističu da imaju mogućnost neformalno izraziti svoje mišljenje, uzevši u obzir vrlo dobar odnos s nastavnicima. Ne čini se da je nužna i dodatna, formalna razina potpore njihovu studiranju. Studentima bi međutim od znatne koristi bio centar za karijere koji bi im pomogao oko pitanja vezanih uz njihovo buduće zapošljavanje.

3.4. Studenti imaju mogućnost žalbe na ocjene, i postoje slučajevi kada su ocjene bile izmijenjene. Studenti su uglavnom zadovoljni povratnim informacijama o rezultatima ispita i drugih aktivnosti, iako sustav povratnog informiranja još nije formaliziran (npr. putem obrazaca).

3.5. Nastavnici često ostaju u kontaktu s barem nekima od bivših studenata, no ti se kontakti ostvaruju isključivo na individualnoj razini. Alumni organizacija još nije uspostavljena, premda su planovi u tijeku.

3.6. Visoko učilište informira javnost o svom djelovanju i putem smotre sveučilišta. Neki nastavnici sudjeluju i u posjetima školama, gdje učenike informiraju o studijskim programima koje Visoko učilište nudi. Fakultet ima službene mrežne stranice, koje svakako doprinose njegovoj vidljivosti. Informacije o Fakultetu diseminiraju se i putem studentskih časopisa.

3.7. Iako studenti preddiplomskih studija mogu slobodno izraziti svoje mišljenje oko tema koje su im važne, primjećuje se da ne poznaju uvijek kontekst pitanja o kojima žele raspravljati. Nasuprot tome, studenti poslijediplomskih studija vrlo su dobro obaviješteni o pitanjima koja se na njih odnose (npr. zapošljavanje). Oni međutim ne smatraju da imaju previše mogućnosti izraziti svoje mišljenje, niti da to mišljenje može na bilo koji način utjecati na procese odlučivanja. Uz to, smatraju i da njihovi interesi nisu dovoljno zastupljeni od strane redovnih nastavnika.

3.8. Studenti smatraju da se njihove ocjene nastavnika i kolegija uzimaju u obzir i razmatranje, budući da je to već više puta dovelo do određenih poboljšanja u nastavi.

Nastavnici

4.1. Nastavno osoblje ima odgovarajuće kvalifikacije (doktorat znanosti). Na nekim kolegijima značajan udio nastave izvode asistenti, novaci i vanjski suradnici umjesto stalno zaposlenih nastavnika. Stručnom povjerenstvu nije posve jasno kako se to odražava u navedenom nastavnom opterećenju.

4.2. Predočeni su podaci o odlascima nastavnika u inozemstvo te o njihovim sudjelovanjima na međunarodnim skupovima. Nema dovoljno dokaza da se znanstvena izvrsnost odgovarajuće nagrađuje, primjerice, smanjenim nastavnim opterećenjima ili napredovanjem.

4.3. Omjer studenata i nastavnika u skladu je s Pravilnikom. Studentske grupe nisu prevelike, odnosno studenti su u potpunosti u mogućnosti sudjelovati u nastavi.

4.4. Pročelnici odsjeka, u suradnji s nekim nastavnicima, osiguravaju da je nastava koja se izvodi usklađena s kompetencijama i znanstvenim iskustvom pojedinog nastavnika. Nema, međutim, dovoljno programa profesionalnog usavršavanja koji bi nastavnicima pomogli u prijavljivanju na međunarodne natječaje, pisanju na engleskom jeziku ili im općenito omogućili povećati svoju međunarodnu vidljivost.

4.5. Nastavno opterećenje pojedinog nastavnika uglavnom ovisi o pregovorima s pročelnikom odsjeka. Jasno je, međutim, da za značajan broj nastavnika nastavno opterećenje prelazi ugovorom definiranih 20% punog opterećenja.

4.6. Prema podacima iz tablice 4.3. Samoanalize, većina nastavnika Sveučilišta u Splitu nema obaveza izvan matičnog visokog učilišta. Neki stalno zaposleni nastavnici imaju vanjske obaveze koje prelaze 33% punog radnog opterećenja. Ipak, moguće je se iz dobivenih statističkih podataka ne može jasno iščitati složenost pojedinih slučajeva.

Znanstvena i stručna djelatnost

5.1. Postoji strateški plan znanstveno-istraživačkog rada, naveden u dokumentu Samoanalize (str. 156), no on je preopćenit. Tijekom posjeta, Stručno je povjerenstvo dobilo potvrdu da postoji izvjesno strateško promišljanje vezano uz dva EU projekta (Marie Curie, Obzor) te inicijative od strane hrvatske Vlade, no nije dobilo na uvid Pravilnik ili ikakav dokaz konkretnih planova. Ipak, Povjerenstvo je svjesno da je u području društvenih i humanističkih znanosti, za razliku od primjerice prirodnih znanosti, mnogo teže donijeti cjeloviti i kolektivno obvezujući plan istraživanja.

5.2. Postoje dokazi suradnje sa sveučilištima u RH (Rijeka i Zagreb), s područja Mediterana (Rim i Trst) te u drugim europskim zemljama (Lyon, Graz i Konstanz).

5.3. Zaposleni nastavnici imaju odgovarajuće kvalifikacije (doktorat znanosti). Njihovo je nastavno opterećenje međutim prilično visoko, a u nekim je područjima znanstveni rad i objavljivanje radova na mnogo nižoj razini nego što bi to bio slučaj u povoljnijim okolnostima.

5.4. Neki su stalno zaposleni nastavnici izuzetno produktivni. U određenim je područjima, međutim, broj radova objavljenih u međunarodno priznatim časopisima prilično nizak.

5.5. Stručno povjerenstvo nije steklo dojam da postoje učinkovite procedure nagrađivanja znanstvene izvrsnosti, no jasno nam je da je trenutačna financijska situacija prouzročila određena ograničenja u sustavu napredovanja. Postoji mogućnost korištenja slobodne studijske godine, no postupci su prilično neodređeni.

5.6. Postoji značajan broj znanstvenih radova objavljenih u recenziranim hrvatskim znanstvenim časopisima.

5.7. Visoko učilište ima znatan broj domaćih te nekoliko europskih projekata. Fakultet je imao relativnog uspjeha u prijavljivanju domaćih projekata. Stručno je povjerenstvo primijetilo mnogo uspješnih projekata vezanih uz temu Mediterana. Visoko učilište potiče znanstveno-nastavno osoblje na prijavljivanje na natječaje.

5.8. Visoko učilište nudi tečajeve iz pedagogije te organizira razne ljetne tečajeve. Postoje neki oblici povezivanja s društvom - primjerice, neki nastavnici doprinose znanstvenom festivalu.

5.9. Visoko učilište pridaje dosta pozornosti ovome aspektu svog djelovanja, što je vidljivo iz primjera tečajeva jezika. Izrađeni su odgovarajući interni pravilnici, naročito vezano uz vanjske obaveze nastavnog osoblja.

5.10. Visoko učilište izvodi poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij, koji je interdisciplinaran. Mentori na doktorskom studiju su izvanredni ili redoviti profesori. Većina studenata dokorskog studija izvanredni su studenti. Budući da ovaj program postoji tek odnedavno, njegovu je kvalitetu još uvijek teško ocijeniti.

Međunarodna suradnja i mobilnost

6.1. Uspostavljeni su brojni oblici međunarodne suradnje (npr. putem programa Erasmus) i Uprava jamči potporu studentima u ovome pogledu. Cilj je Visokog učilišta privući što veći broj inozemnih studenata, što mu je dosad i uspijevalo.

6.2. Kao što je već navedeno, Visoko je učilište potpisalo Erasmus povelju i provodi sve vezane aktivnosti.

6.3. Postoje dokazi da je proteklih godina značajan broj znanstveno-nastavnog osoblja koristio mogućnost mobilnosti za posjet stranim sveučilištima. Iz dokumentacije međutim nije posve razvidno koja je bila priroda njihova posjeta inozemnim institucijama. Nema formalno uspostavljenih politika poticanja međunarodne mobilnosti. Izvješća nastavnika po njihovom povratku s boravka na inozemnoj instituciji većinom su neodređena.

6.4. U Samoanalizi se navodi broj međunarodnih suradnji. Nedostaju međutim detaljniji podaci o zajedničkim aktivnostima. Kao što je već navedeno, čini se da međunarodna suradnja do sad nije bila prioritet. Unatoč pojedinačnim sudjelovanjima na međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima, znanstveno-nastavno osoblje većinom sudjeluje samo na domaćim konferencijama. Engleska verzija mrežnih stranica sadrži kontakte i neke podatke o nastavnom osoblju, no mogla bi se unaprijediti objavljivanjem njihovih profila s informacijama o znanstveno-istraživačkom radu, objavljenim radovima itd.

6.5. Tijekom razgovora s Povjerenstvom, neki su nastavnici istaknuli da bi voljeli ponuditi kolegije na engleskom jeziku. Ovo bi svakako mogla biti prednost kod privlačenja stranih studenata. Promotivne aktivnosti vezane uz privlačenje stranih studenata prilično su ograničene. Broj dolaznih studenata je u porastu, premda bi se mogao dodatno poboljšati. Informacije koje se nalaze na web-stranicama samo su manjim dijelom usmjerene na potencijalne studente iz inozemstva. Fakultet nudi kolegije hrvatskog jezika za strane studente.

6.6. Mrežne stranice nude vrlo malo informacija po ovom pitanju. Inozemni nastavnici posjećuju Visoko učilište bilo putem programa Erasmus ili nekih drugih programa i mreža. Kvaliteta ovih boravaka stranih nastavnika dosad nije bila obuhvaćena studentskom evaluacijom. Ovi su posjeti

uglavnom kraći, premda je bilo i slučajeva duljih boravaka stranih nastavnika na Visokom učilištu.

6.7 Nastavnici Visokog učilišta ponekad koriste mogućnost mobilnosti putem programa Erasmus te drže predavanja na stranim visokim učilištima. Neki su se studenti požalili da im Sveučilište u Splitu nije priznalo ECTS bodove stečene na stranim visokim učilištima te su po povratku trebali ponovo polagati ispite. Studenti učiteljskog studija oklijevaju koristiti mogućnost mobilnosti jer smatraju da bi odlaskom u inozemstvo izgubili priliku držati nastavu u lokalnim školama. Broj studenata koji koriste mogućnost mobilnosti posljednjih je nekoliko godina vrlo nizak, no čini se da je trend u zadnje vrijeme ipak u porastu. Osim programa Erasmus, Visoko učilište trenutno nema drugih oblika suradnje ili projekata na europskoj razini.

Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.1. Fakultet trenutno djeluje na nekoliko lokacija. Ovo nesumnjivo otežava dostupnost resursa za učenje. Želja je Fakulteta osigurati sredstva za izgradnju nove zgrade na sveučilišnom kampusu. Prostor koje trenutno koriste odsjeci humanističkih znanosti star je i neadekvatan, premda opremljen suvremenom opremom. Fakultet ima informatički kabinet. Ne postoji poseban multimedijски laboratorij za jezične vježbe. Bez obzira na to, Povjerenstvo je tijekom posjeta steklo dojam da je standard nastave jezika vrlo visok. U čitaonicama je studentima omogućen prostor za samostalan rad. Zgrada koju koriste odsjeci društvenih znanosti je općenito uzevši u dobrome stanju, no ona se unajmljuje i izdvojena je od drugih zgrada Fakulteta. Knjižnični su resursi nedostadni i ne posve učinkovito organizirani. Fakultet, primjerice, ima knjižnice na dvije različite lokacije. Knjižnični je katalog odvojen od kataloga Sveučilišne knjižnice.

7.2. Pitanje administrativne podrške nije do kraja razjašnjeno. U izvješću samoanalize navodi se da su na Fakultetu, pored 160 nastavnika, zaposlena i 34 administrativna, tehnička i pomoćna djelatnika. Neki su nastavnici napomenuli da imaju velika administrativna opterećenja, premda je jedan nastavnik istaknuo da je određena količina administrativnih poslova neizbježna.

7.3. Ovo je pitanje samo vrlo kratko spomenuto u Samoanalizi (str. 291), i Povjerenstvo ga nije imalo priliku dodatno provjeriti.

7.4. Ovaj standard nije primjenjiv.

7.5. Studentima je na raspolaganju informatički kabinet, a na tijekom obilaska Visokog učilišta Povjerenstvo je imalo prilike vidjeti da se u nastavi koriste računala (za PowerPoint prezentacije). Dostupne su neke e-baze podataka (Web of Science), a postoje planovi za skorašnju pretplatu i na neke dodatne baze (JStore, ProjectMuse). U knjižnicama Fakulteta i odsjeka, međutim, nedostaju informatički resursi.

7.6. Sveučilišna knjižnica, koja sadrži najveći dio literature, nije bila uključena u program obilaska Stručnog povjerenstva. Knjižnična građa u knjižnicama Fakulteta i odsjeka nedostatna je za potrebe većine studijskih programa. Većina knjiga koje se nalaze u fakultetskoj knjižnici uvrštena je u popise literature na kolegijima. Prostor za učenje prilično je ograničen. Studentima su na raspolaganju i usluge fotokopiranja, a knjižnično je osoblje vrlo susretljivo. Znanstvenici zaposleni na Fakultetu istaknuli su da za potrebe svojih istraživanja često moraju koristiti usluge knjižnica izvan Splita.

7.7. Državna regulativa o financiranju sveučilišta ne omogućava Fakultetu da neovisno raspolaže svojim financijskim sredstvima.

7.8. Vlastita sredstva institucije (sredstva koja ne dolaze iz državnog proračuna) znatno su ograničena i ne dosežu više od 8% ukupnog proračuna. Vlastiti prihodi dolaze najviše od školarina za doktorske studije i tečajeva jezika, i njima se pokrivaju troškovi nastave, istraživačkog rada te operativni troškovi.

Datum: 8. travnja 2014.